

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม
เรื่อง การจัดตั้งตลาด พ.ศ. 2549

*****

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วย การจัดตั้งตลาด เพื่อรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกหลักสุขลักษณะและอนามัย ป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันการเกิดโรคระบาดของโรคติดต่อ

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 35 มาตรา 37 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 มาตรา 65 ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อให้ผู้จัดตั้งตลาด ผู้ขาย และผู้ช่วยขายในตลาด ประกอบกับ มาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

จึงตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม ว่าด้วย การจัดตั้งตลาด พ.ศ. 2549 เพื่อให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม พิจารณาต่อไป

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม
เรื่อง การจัดตั้งตลาด พ.ศ. 2549

อาศัยตามอำนาจความตามมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบด้วยมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยได้รับความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม และการอนุมัติของนายอำเภอเมืองเชียงราย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัติเรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม เรื่อง การจัดตั้งตลาด”

ข้อ 2 ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้มนี้ไว้ใช้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม เมื่อใดประกาศไว้โดยที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม เมื่อได้ประกาศไว้โดยที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม เป็นเวลา 30 วัน

ข้อ 3 บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง อื่นๆ ในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล หรือซึ่งขัดแย้งกับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้มวันนี้ ให้ใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

ข้อ 4 ในข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

“ตลาด” หมายความว่า สถานที่ที่ปกคัจจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นชุมนุม เพื่อจำหน่ายสินค้า ประเภท สัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารที่เป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสีง่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจัดจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วย หรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณที่จัดไว้ให้ผู้ค้าเป็นชุมชนเพื่อจำหน่ายดังกล่าวเป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว หรือตามที่กำหนด

“สินค้า” หมายความว่า เครื่องอุปโภค บริโภค หรือสิ่งของต่างๆ ที่วางจำหน่ายในตลาด

“อาหารสด” หมายความว่า อาหารประเภทสัตว์ เช่น โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ หรือสัตว์น้ำ หรืออื่นๆ ที่ชำแหละแล้ว หรือมีชีวิต รวมทั้งประเภท ผัก ผลไม้ หรืออื่นๆ เป็นอาหารดิบ

“อาหารแปรรูป” หมายความว่า อาหารสดที่แปรรูป ทำให้แห้งหรือหมักดอง หรือในรูปอื่นๆ รวมทั้งสารปรุงแต่งอาหาร เช่น พริกแห้ง กุ้งแห้ง อาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็ง กะปิ น้ำปลา ซอส เป็นต้น

“อาหารปรุงสำเร็จรูป” หมายความว่า อาหารที่ผ่านการทำ ประกอบปรุงจนสำเร็จพร้อมที่จะรับประทานได้ เช่น ต้ม นึ่ง ทอด ยำ ย่าง ฯลฯ รวมทั้งของหวาน และเครื่องดื่มชนิดต่างๆ

“การล้างตลาดตามหลักวิชาการสุขาภิบาล” หมายความว่า การทำความสะอาดตัวอาคาร แผงขายของในตลาด พื้น ผนัง เพดาน (ถ้ามี) รางระบายน้ำ ห้องน้ำ ห้องส้วมและบริเวณต่างๆ รอบอาคาร ให้สะอาด ปราศจากสิ่งปฏิกูล มูลฝอย หยากไข่ ฝุ่นละออง ครบสกปรก และอื่น ๆ รวมทั้งให้มีการฆ่าเชื้อโรค และกำจัดพาหะนำโรค ทั้งนี้สารเคมีที่ใช้ต้องไม่มีผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำเสียของตลาด

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งสร้างขึ้น
 ใช้อื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงสาธารณสุข ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 5 ผู้ใดจัดตั้งตลาด ต้องยื่นใบขออนุญาต ตามแบบที่กำหนด พร้อมด้วยแผนผังการ
 ก่อสร้าง ในสถานที่ตั้งตลาดต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม ในกรณีตลาดที่ได้ดำเนินการ
 ประกาศใช้ข้อมบัญญัติกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม ฉบับนี้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่
 ข้าวต้ม โดยคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พนักงานสาธารณสุขผ่อนผันให้ทำการที่เห็นสมควร

ข้อ 6 เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม พิจารณาเห็นว่าผู้รับใบอนุญาตได้จัดตั้ง
 สถานที่ ที่ตั้งตลาด และมีอุปกรณ์สำหรับตลาดด้วยสัญลักษณ์ ตามเงื่อนไขที่บังคับในข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ
 10 แล้วก็ออกใบอนุญาตให้ได้

ข้อ 7 ผู้รับใบอนุญาตตาม ข้อ 6 แล้ว จะขอเปลี่ยนแปลง ผู้รับอนุญาตได้โดยยื่นเรื่องราวขอ
 อนุญาตนายกองค้การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการนี้

ข้อ 8 สถานที่ตั้งตลาดเป็นการปลูกสร้างในสถานที่นั้นต้องจัดให้มีสัญลักษณ์ ดังนี้

1. ต้องตั้งอยู่ที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
2. อาคารต้องทำด้วยวัสดุถาวร มั่นคงแข็งแรง
3. บริเวณพื้นที่ต้องทำด้วยวัสดุถาวร มั่นคงแข็งแรง ทำความสะอาดง่าย
4. ต้องมีทางระบายน้ำทำด้วยวัสดุทำความสะอาดง่าย เพื่อรับน้ำให้ไหลสู่ทางระบายน้ำ
 สาธารณได้สะดวกและต้องมีการจัดน้ำโสโครกตามความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
5. ต้องมีแสงสว่าง และการระบายอากาศให้เพียงพอตามความเห็นของพนักงาน

สาธารณสุข

6. ที่วางขายต้องมีลักษณะดังนี้

ก. ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1 เมตร และพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 เมตร สูงไม่น้อยกว่า
 60 เซนติเมตร สำหรับตลาดขายปลีก หรือสูงไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร สำหรับตลาดขายส่งทำด้วยวัสดุ
 ถาวร ให้ถูกสัญลักษณ์ แยกเป็นหมวดหมู่เหมาะสมตามประเภทสินค้า และกำหนดเลขประจำแต่ละที่ไว้
 ให้ชัดเจน

ข. ต้องจัดที่นั่งสำหรับผู้ขายของไว้โดยเฉพาะ เหมาะสม แยกต่างหากจากที่วาง
 ของขาย และสะดวกต่อการเข้าออก

ค. หากจะสร้างที่วางขายของซึ่งมีลักษณะพิเศษต่างหากที่วางไว้ข้างคันจะต้อง
 สร้างให้ถูกสัญลักษณ์สำนักงานสาธารณสุข

7. ทางเดินของตลาดมีลักษณะดังนี้

ก. ทางเข้าออกต้องมีอย่างน้อยหนึ่งช่องทาง กว้างไม่น้อยกว่า 4 เมตร ในกรณีที่ทางเข้าออกตลาดใต้อาคารอื่นจะต้องสูงไม่น้อยกว่า 6 เมตร

ข. ทางเดินสำหรับซื้อของภายในอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร

8. ต้องทำรั้ว หรือประตูกั้น หรือสิ่งป้องกันไว้เพื่อมิให้คน หรือสัตว์เข้าพลุกพล่าน

9. ต้องจัดให้ที่สำหรับล้างสินค้าพร้อมติดตั้งท่อน้ำประปา และท่อระบายน้ำทิ้ง ตามคำแนะนำของสาธารณสุข ให้เพียงพอ ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พนักงาน

10. ต้องจัดให้มีส้วม เครื่องสุขภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องใช้ จำนวนในสถานที่ตั้ง ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

11. ต้องปฏิบัติตามอื่นๆ อันเกี่ยวกับสุขลักษณะตามคำแนะนำของพนักงานสาธารณสุข

ข้อ 9 ในกรณีสถานที่ตั้งเป็นตลาด และการปลูกสร้างในสถานที่นั้นมีลักษณะถูกต้องลักษณะมีการระบายอากาศใช้เครื่องปรับอากาศ และได้รับความเห็นชอบจากพนักงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแล้ว แล้วที่ตั้งสถานที่การปลูกสร้างในสถานที่นั้น อาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตาม ข้อ 8 ก็ได้

ข้อ 10 ผู้ตั้งตลาดต้องจัดให้มีเครื่องอุปกรณ์และสิ่งอื่นอันจำเป็นสำหรับสุขลักษณะของตลาดดังต่อไปนี้

1. ที่รองรับมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลอันได้ลักษณะให้มีขนาด จำนวนเพียงพอและตั้งอยู่ในสถานที่เหมาะสมตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2. น้ำสะอาด พร้อมทั้งที่เก็บสำรองน้ำปริมาณเพียงพอ และสะอาดแก่การใช้สำหรับล้างมือ ล้างสินค้าและล้างตลาด

3. เครื่องอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับสุขลักษณะของตลาดตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พนักงานสาธารณสุข

ข้อ 11 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขสิ่งปลูกสร้างในสถานที่ตั้งตลาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

ข้อ 12 ผู้รับอนุญาตจะต้องดูแลควบคุมให้ผู้ขายของในสถานที่ตั้งตลาดปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ตามข้อ 8 (6)

ข้อ 13 ผู้รับอนุญาตต้องรักษาตลาด ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้ถูกต้องตามหลักสุขลักษณะ และเรียบร้อยดังต่อไปนี้

1. ต้องรักษาส้วมให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ

2. ต้องจัดให้มีคนทำความสะอาดจำนวนเพียงพอ และต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ

3. ต้องจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลในตลาดตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พนักงานสาธารณสุข

4. ต้องจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอภายในตลาดเวลากลางคืน

5. ดูแลให้บุคคล นอกจากผู้มีหน้าที่ตลาดเป็นที่หลับนอน

6. ต้องจัดเก็บสิ่งของให้เรียบร้อยปลอดภัยจากสัตว์โรคต่างๆ และสะดวกแก่การทำความสะดวกระหว่างเวลาเปิดตลาด

7. ปฏิบัติอื่นๆ ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พนักงานสาธารณสุข หรือคำสั่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

ข้อ 14 ห้ามมิให้ผู้ใดวางสิ่งของในตลาด ตามทางเข้าสู่ตลาด ทางเดินรอบตลาด และห้ามมิให้ผู้ใดก่อเหตุความรำคาญในบริเวณตลาด ดังต่อไปนี้

1. นำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในตลาด แต่ไม่ห้ามถึงสัตว์ที่นำไปขังเพื่อขายเป็นอาหาร
2. สะสม หมักหมม หรือ เททิ้งสิ่งใดในตลาด ทำให้สถานที่สกปรกรุงรัง หรือเป็นที่เพราะพันธุ์สัตว์ นำโรค หรือเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น
3. ก่อหรือจุดไฟไว้ในลักษณะซึ่งเป็นที่เดือดร้อนกับผู้อื่น หรือน่าจะเกิดอันตราย
4. ทำให้น้ำสะอาดสำหรับใช้ในตลาดเกิดสกปรก จนเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเกิดอันตรายแก่สุขภาพ
5. ถ่าย เท ทิ้ง มูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่อื่นใด นอกจากที่ซึ่งจัดไว้สำหรับรับรองมูลฝอยสิ่งปฏิกูล
6. การทำการอื่นใดที่จะก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อื่นตามความเห็นของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือ ตามคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

ข้อ 15 ผู้เช่าผู้ขายของในตลาดต้องมีใบอนุญาตในการร้องรับขอใบอนุญาตนั้น ให้ยื่นเรื่องนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม เห็นสมควรก็ออกใบอนุญาตได้

ข้อ 16 ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมขายของในตลาด ครั้งละไม่เกินสิบบาท

ข้อ 17 ใบอนุญาตฉบับที่ หนึ่ง ให้ใช้ได้เฉพาะผู้รับอนุญาตผู้ช่วยผู้ขาย ซึ่งระบุนามไว้ใบอนุญาตไม่ควรเกิน 2 คน เท่านั้น

ข้อ 18 ผู้ใดเป็นผู้เข้าขายของในตลาดอยู่แล้วก่อนหรือในวันใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม แต่ยังไม่มียาใบอนุญาตต้องขอรับใบอนุญาตตามข้อ 15 ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับตั้งแต่วันใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

ข้อ 19 ในการเข้าขายของในตลาด ผู้รับใบอนุญาต และผู้ช่วยขายของต้องปฏิบัติดังนี้

1. ของกีดขวางในตลาด และห้ามมิให้วางสิ่งของสูงเกินกว่า 10 เซนติเมตร จากพื้นตลาด เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข
2. วางสินค้าให้ถูกต้องตามที่จัดไว้ประเภทนั้น
3. แต่งกายให้สะอาดตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นชอบ
4. ใช้เครื่องปกปิดอาหารและภาชนะหรือเครื่องประกอบปรุงอาหารให้พื้นฝุ่นละออง สัตว์นำโรค และรักษาเครื่องปกปิดนั้นให้สะอาด

5. ใช้น้ำสะอาดในการปรุง แช่ล้างอาหารและภาชนะ
6. ใช้ภาชนะและเครื่องใช้ในการบริโภคที่สะอาด และรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ
7. ใช้วัตถุที่สะอาด ห่อ หรือใส่ของให้แก่ผู้ซื้อ
8. ไม่จ้างหรือใช้บุคคลที่ป่วยหรือมีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่อ ทำการประกอบหรือปรุงหรือขายอาหาร
9. ทำความสะอาดที่วางขายของทุกวันก่อนขาย และเลิกขาย
10. ให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกลักษณะตามความเห็นชอบของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประจำที่วางขายของตน
11. ปฏิบัติการขายอื่นๆ ให้ต้องด้วยสุขลักษณะและเรียบร้อยตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือคำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ 20 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเข้าขายของในตลาด ขาย ทำ ประกอบ ปรุง หรือสะสม อาหาร และสิ่งของอย่างอื่นในตลาด เมื่อมีเหตุควรเชื่อว่าเป็นโรคติดต่อ หรือเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือว่าตนเป็นพาหะของโรคแล้ว

ข้อ 21 ผู้ใดตั้งตลาดหรือใช้สถานที่ใดเป็นตลาด โดยมีได้อนุญาตตามข้อ 5 มีความผิดตาม มาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 22 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม ข้อใดข้อหนึ่ง มีความผิดตามมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข

ข้อ 23 ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งตลาด หรือใช้สถานที่ใดเป็นตลาด หรือผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด กระทำความผิดโดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม พักใช้ใบอนุญาต ได้คราวหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวัน ในกรณี que ผู้รับใบอนุญาตถูกสั่งพักใบอนุญาตมาสองครั้งแล้ว ถ้ากระทำความผิดอีก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม จะสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

ข้อ 24 ถ้าหากปรากฏขึ้นว่าผู้รับใบอนุญาตเข้าขายของในตลาดเป็นโรคติดต่อ หรือเป็นพาหะโรคติดต่อ ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่า ถ้าอนุญาตให้เข้าขายของต่อไปจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพของประชาชน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้มมีอำนาจสั่งให้ผู้ขายของหรือผู้ช่วยผู้ขายของนั้นหยุดการปฏิบัติงานไว้ทันทีจนกว่าปราศจากเหตุที่เป็นอยู่นั้น

ข้อ 25 บรรดาใบอนุญาตตลาด ที่ได้ออกก่อนวันใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้มนี้ ให้คงใช้ต่อไปจนสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

ข้อ 26 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

ประกาศ ณ วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

(ลงชื่อ) นายกิตติชัย อิศุวรรณ

(นายกิตติชัย อิศุวรรณ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ข้าวต้ม

เห็นชอบ

นายสนิท ผู้แสวงทอง

(นายสนิท ผู้แสวงทอง)

นายอำเภอเมืองเชียงราย

27 กุมภาพันธ์ 2549